Inspreektekst Jarco Dijkslag – Commissie 2 februari

Goedenavond voorzitter, leden van de raad,

Mijn naam is Jarco Dijkslag en ik woon aan de Steeg in Wapenveld. Bijna drie jaar geleden stond ik hier ook voor u. Destijds nam deze raad unaniem een motie aan om het uitnodigingskader on-hold te zetten. Belangrijkste punten voor ons waren het instellen van een omgevingsraad met een onafhankelijke voorzitter en een voorstel voor een afstandseis van 100 tot 200 meter.

Als omwonenden waren wij blij met deze unanieme steun. Echter, in het voorjaar van 2025 ontvingen wij (SBBH) een uitnodiging voor een discussienota waarin plotseling over slechts 50 meter werd gesproken. Hoewel wij dit voorstel eerst afsloegen omdat het niet aan uw motie voldeed, zijn wij op signalen vanuit de raad in april toch het gesprek aangegaan met de wethouder en ambtenaren. De gemeente erkende toen dat de bescherming van omwonenden beter vastgelegd moest worden.

De afstandseis is een politieke keuze Nu terug naar de huidige situatie. In de memo 'afstandsoverwegingen' wordt vooral geleund op technische argumenten om aan te geven dat er geen harde regels zijn. Men komt dan uit op 50 meter — de breedte van een voetbalveld. Hiermee wordt volledig voorbijgegaan aan de politieke keuze die ú als raad heeft gemaakt. De strekking van uw motie was dat 100 tot 200 meter de norm moest zijn. Dat dit heel goed kan, bewijzen andere gemeenten; Groningen hanteert bijvoorbeeld 150 meter. Het is dus een politieke keuze, geen technisch dictaat.

Bovendien is 50 meter onbegrijpelijk zonder perspectief op het gehele kader. Praten we over panelen die vlak op de grond liggen, of over Agri-PV systemen waarbij rijen van 3 tot 4 meter hoog worden geplaatst? De impact van afstand tot iets van 1,20 meter hoog is totaal anders dan tot een wand van 4 meter hoog.

Kijk ook naar de problemen in Ermelo. Door onjuiste randvoorwaarden en lichtschittering konden omwonenden niet meer buiten zitten. Omdat de gemeente de kaders vooraf niet goed had gesteld, was de ontwikkelaar niet verantwoordelijk en moest de gemeente zelf 112.000 euro betalen voor extra afscherming. Ik vind het onbegrijpelijk dat er nu een nota ligt die de politieke wens van de raad negeert en deze risico’s open laat.

De Omgevingsraad en juridische ongelijkheid Het tweede punt is het schrappen van de Omgevingsraad. Dit was, mits onafhankelijk voorgezeten, ons enige houvast. Het voorstel om over te gaan naar een 'vormvrij' participatieproces is zinloos zolang niet vaststaat wat de waarde van de stem van de omwonende is.

De afgelopen twee jaar zijn er 113 rechtszaken geweest rondom zonneparken. In bijna alle gevallen wordt de ontwikkelaar in het gelijk gesteld, omdat de juridische positie van bewoners en raad zwak blijkt zodra er 'geparticipeerd' is, ongeacht wat er met de inbreng is gedaan. Drie jaar geleden wees ik u al op de situatie in Dalfsen, waar de raad ook wilde opkomen voor omwonenden, maar dit juridisch verloor. Internationale initiatiefnemers zoals Novar hebben juridische afdelingen groter dan het ambtenarenapparaat van de gemeente Heerde en waar je als omwonende niet tegen opgewassen bent. Zonder harde kaders en een Omgevingsraad staan we machteloos.

Participatie zonder resultaat Wij hebben als stichting geparticipeerd. Weet u hoeveel van onze punten uit het overleg van april zijn verwerkt in de huidige uitwerking? Precies nul. Er is welgeteld één regel toegevoegd over afstanden tot hoogspanning.

Onze zorgen over lichtreflectie worden nu afgedaan als "acceptabel" voor een aantal minuten per dag. Dat is apart, want voor een paar minuten geluidsoverlast van vliegveld Lelystad schrijven we als gemeente wel brieven naar de regering. Daarnaast worden afstanden nu gemeten tot de panelen, maar een park bevat ook veiligheidsruimte en hekwerken. Het park komt in de praktijk dus nog veel dichterbij dan 50 meter. Van de eerdere toezegging dat bewoners handvaten zouden krijgen om invloed te hebben, is niets terug te vinden.

Ik vraag mij af: is de mening van de gemeenteraad veranderd? Staat u nog unaniem achter uw eigen motie, of is het belang van de omwonenden minder belangrijk geworden? Vaak worden partijen vooraf gepolst door een wethouder. Aangezien dit stuk nu op tafel ligt, suggereert dit dat er partijen zijn die concessies willen doen aan de 100 tot 200 meter.

Ik verzoek u met klem: ga niet akkoord met deze discussienota. Vraag om stukken die wél voldoen aan uw motie van juni 2023. Houd vast aan de 100 tot 200 meter en houd de Omgevingsraad intact. Bescherm uw inwoners en stel uw eigen politieke kaders.

Dank u wel.